

نقش سازمان‌های مردم در فرایند حقوق کیفری ایران

محمد نوری سراجی^۱، علیرضانصیری خلیلی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه حقوق عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بهشهر، بهشهر، ایران.

۲- استادیار، گروه حقوق عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بهشهر، بهشهر، ایران.

چکیده

سازمان‌های مردم نهاد در حوزه‌های مختلف فعالیت می‌کنند اما در حوزه حقوق و در مسائل کیفری ظرفیت سازمان‌های مردم نهاد در ایران پیش‌تر در امور پیشگیری از بزه کاری و کمک به اqtشار آسیب‌پذیر هم‌چون کودکان به کار رفته است. هرچند گفته می‌شود یکی از ویژگی‌های این سازمان‌ها «غیرسیاسی» بودن است، یعنی این‌ها مستقیماً کار سیاسی نمی‌کنند؛ لیکن در بلندمدت در تحولات سیاست جنایی مسلماً مؤثر خواهند بود. این پژوهش با روش توصیفی-تحلیلی انجام شد. نتایج نشان داد سازمان‌های مردم نهاد می‌توانند به‌عنوان شاکی یا اعلام‌کننده جرم در فرایند کیفری مشارکت کنند، و به عنوان همیاران دادگاه: در مرحله رسیدگی تحت عنوان «دوستان دادگاه» و نه طرف دعوا با توجه به صلاحیت، تجربه و تخصصی که دارند دیدگاه‌های خود را در اختیار دادگاه قرار دهند. سازمان‌های مردم نهاد به عنوان مشاور قربانی هستند اینکه در طول فرایند کیفری، اقدامات مشاوره‌ای و امدادی مناسب برای بزه‌دیدگان انجام دهند. در نهایت طی اجرای احکام، یاری‌گر مجرمان باشند تا با اتخاذ تدابیر مناسب زمینه اصلاح و برگشت آن‌ها به جامعه فراهم شود.

واژگان کلیدی: پیشگیری از بزه کاری، حقوق کیفری ایران، سازمان‌های مردم نهاد